

ΤΟ ΘΕΜΑ

«Φρένο» στις μεγάλες αυξήσεις μισθών και ενίσχυση του ανταγωνισμού προτείνει η Τράπεζα της Ελλάδος για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού, τον οποίο «βλέπει» στο 3,4% φέτος. Αναμένει επιβράδυνση της ανάπτυξης, περαιτέρω διεύρυνση του ελλείμματος στο ισοζύγιο πληρωμών και τονίζει τις αβεβαιότητες που συνοδεύουν τις προβλέψεις της, με ορατό το ενδεχόμενο επιδείνωσης εάν καταστεί πιο δυσμενές το εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον.

ΕΠΙΒΡΑΔΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ, ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ

Τρεις απειλές για την οικονομία

ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ

Επιβράδυνση της ανάπτυξης, επιτάχυνση του πληθωρισμού και περαιτέρω επιδείνωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο πληρωμών προβλέπει η Τράπεζα της Ελλάδος για το 2008 και ζητά επίταξη των μεταρρυθμίσεων, συνέχιση της δημοσιονομικής προσαρμογής επί σειρά ετών και συγκρατημένες μισθολογικές αυξήσεις στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

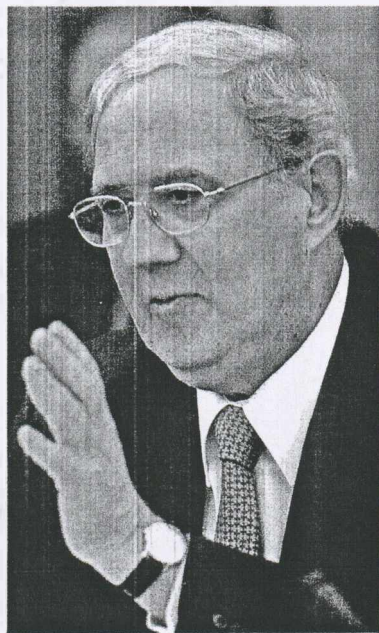
Στην έκθεση για τη νομισματική πολιτική που παρουσίασε χθες ο διοικητής της ΤτΕ Ν. Γκαργκάνας προβλέπεται:

● Ο ρυθμός ανάπτυξης θα επιβραδυνθεί φέτος στο 3,7%, αντί του 4% που προβλέπει η

κυβέρνηση, με την Τράπεζα της Ελλάδος να μην αποκλείει ο ρυθμός ανόδου του ΑΕΠ να είναι ακόμη χαμηλότερος από ό,τι προβλέπεται τώρα καθώς είναι αυξημένοι οι κίνδυνοι και οι αβεβαιότητες που συνδέονται με το εξωτερικό περιβάλλον. Αυτοί αφορούν στην πιθανότητα, να διαρκέσει περισσότερο η χρηματοπιστωτική αναταραχή και να είναι μεγαλύτερη από ό,τι σήμερα αναμένεται, να επιβραδυνθεί περισσότερο του αναμενόμενου ο ρυθμός αύξησης

>>

Ο ρυθμός ανάπτυξης θα επιβραδυνθεί φέτος στο 3,7%, αντί του 4% που προβλέπει η κυβέρνηση, με την ΤτΕ να μην αποκλείει ο ρυθμός ανόδου του ΑΕΠ να είναι ακόμη χαμηλότερος

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΚΑΡΓΚΑΝΑ

ΕΛΛΕΙΜΜΑ

Μειώστε το έλλειμμα στο ισοζύγιο πληρωμών αλλά και τον πληθωρισμό πλησίον του 2% για να διατηρηθεί η ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Να δοθούν κίνητρα για αύξηση της αποταμίευσης, να συνεχιστεί το «νοικοκύρεμα» των δημοσίων οικονομικών και να περιοριστεί ο εξωτερικός ρυθμός του δανεισμού των νοικοκυριών.

ΜΙΣΘΟΙ-ΤΙΜΕΣ

Με τα πληθωριστικά χρήμα δεν λύνονται τα προβλήματα. Η εμμονή του πληθωρισμού σε υψηλά επίπεδα, η επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας αναδεικνύουν τη σημασία που έχουν η συγκράτηση των μισθολογικών αυξήσεων καθώς και η τιμολογιακή πολιτική των εταιρειών.

ΛΥΣΕΙΣ

Δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις, απαιτούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και μετασχηματισμός του αναπτυξιακού μοντέλου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Το ασφαλιστικό σύστημα είναι άδικο και αναποτελεσματικό. Εκ των πραγμάτων θα πρέπει να γίνουν διαδοχικές μεταρρυθμίσεις για να λυθεί αποτελεσματικά.

της εγχώριας ζήτησης και της πιστωτικής επέκτασης, ακόμη και προς τις επεκρίσεις, και να έχουμε μεγαλύτερη αύξηση των τιμών του πετρελαίου. Η Τράπεζα της Ελλάδος υιοθετεί την υπόθεση ότι η τιμή του Brent θα κινηθεί σε μέσο επίπεδο στα 85,5 - 88,5 δολάρια ανά βαρέλι φέτος, δηλαδή θα αυξηθεί κατά 18%-22% σε σχέση με πέρσι, αν και εξαιτίας της ανατίμησης του ευρώ η αύξηση σε ευρώ θα είναι 10%-13,5%, αντί μείωσης 0,2% το 2007.

● Ο πληθωρισμός εκτιμάται ότι θα επιταχυνθεί στο 3,4% σε μέσο επίπεδο φέτος, αντί του 3% που «έκλεισε» πέρσι και έναντι του 2,8% που αναμένει η κυβέρνηση. Η ΤτΕ εκτιμά ότι ο πληθωρισμός θα παραμείνει κοντά στο 4% τους αμέσως επόμενους μήνες αλλά στη συνέχεια θα υποχωρήσει σταδιακά και το τελευταίο τρίμηνο θα διαμορφωθεί στο 3% σε μέσο επίπεδο. Επιτάχυνση στο 3,4%, από 3,2% πέρσι, αναμένει και στον δομικό πληθωρισμό (από τον οποίο εξαιρούνται οι μεταβολές των τιμών σε καύσιμα και οπωροκηπευτικά). Η ΤτΕ επισμαίνει πάντως ότι και η πρόβλεψη για τον πληθωρισμό εμπεριέχει αβεβαιότητα καθώς εξαρτάται από την εξέλιξη των τιμών σε καύσιμα, τρόφιμα, συναλλαγματικές ισοτιμίες ενώ επισμαίνει ότι καθοριστική σημασία θα έχει και η έκβαση των διαπραγματεύσεων για τις συλλογικές συμβάσεις.

● Το έλλειμμα στο ισοζύγιο πληρωμών, που εκτινάχθηκε πέρσι στο 14,1% του ΑΕΠ, ενδέχεται σύμφωνα με την ΤτΕ να αυξηθεί περαιτέρω φέτος. Επισμαίνει πως η διεύρυνση του ελλείμματος πρέπει να βρεθεί στο επίκεντρο της οικονομικής πολιτικής, καθώς μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην αναπτυξιακή προοπτική της οικονομίας.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ >>> «Η στήριξη της ανάπτυξης στον δανεισμό, που συνεπάγεται χαμηλό επίπεδο αποταμίευσης των νοικοκυριών δεν διασφαλίζει την αναπτυξιακή προοπτική της οικονομίας», επισμαίνει η Τράπεζα της Ελλάδος και συστήνει: Να δοθούν φορολογικά κίνητρα για ενίσχυση της αποταμίευσης και να συνεχιστεί η δημοσιονομική εξυγίανση στην οικονομία. Ο κ. Γκαργκάνας εκτίμησε χθες πως «ο αναδιανεμητικός ρόλος του προϋπολογισμού είναι περιορισμένος» καθώς το χρέος κινείται κοντά στο 100% του ΑΕΠ και «αγωνιζόμαστε να μειώσουμε τα ελλείμματα». «Τα σημερινά εισοδήματα τα έχουν καταναλώσει άλλοι στο παρελθόν με υπερβολικό δανεισμό και γι' αυτό επισμαίνει πολλές φορές να προσπαθήσουμε να μην τρώμε σήμερα το ψωμί του αύριο» είπε χαρακτηριστικά.

Επιπτώσεις από τη γήρανση του πληθυσμού

Δημοσιονομική προσαρμογή επί σειρά ετών συστήνει η ΤτΕ, με στόχο τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα ώστε να μειωθεί το υψηλό δημόσιο χρέος. «Ακόμη και εάν το πρωτογενές πλεονάσμα διατηρηθεί στο 3,8% του ΑΕΠ όλα τα έτη μετά το 2010 η δημοσιονομική προσαρμογή θα είναι ανεπαρκής για τη μείωση του χρέους στο 60% έως το

2015, έτος που αναμένεται επιβάρυνση από δαπάνες για συντάξεις και υγειονομική περίθαλψη» εκτιμά. Τονίζει επιπροσθέτως τις εντατικές προσπάθειες που θα απαιτηθούν φέτος ώστε να επιτευχθεί ο στόχος για αύξηση των φορολογικών εσόδων κατά 13% που θα κρίνει ουσιαστικά την επιτυχία του προϋπολογισμού.

ΦΡΕΝΟ

Εκρηκτική άνοδος του ισοζυγίου πληρωμών

Αντιπαράθεση με Αλογοσκούφη για το συντονιστικό όργανο

«Μίνι - κόντρα προκύπτει μεταξύ της ΤτΕ και του υπουργείου Οικονομίας με επίκεντρο τη σύσταση οργάνου εποπτείας που θα συντονίζει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, τη νέα επιτροπή για την εποπτεία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και την ΤτΕ. Χθες, ο κ. Γκαργγκάνας τάχθηκε υπέρ της δημιουργίας ενός συντονιστικού οργάνου, αφήνοντας εμμέσως πλην σαφώς να εννοηθεί η επιθυμία του να αναλάβει την προεδρία η ΤτΕ με τη λογική ότι εποπτεύει τις τράπεζες, που αντιστοιχούν στο μεγαλύτερο κομμάτι του χρηματοπιστωτικού τομέα.

«Υπάρχει μία εκκρεμότητα, είναι ενήμερος ο κ. Αλογοσκούφης και ελπίζουμε ότι σε κάποια στιγμή θα υπάρξει σχετική ρύθμιση», είπε ο κ. Γκαργγκάνας. Αναφερόμενος στο θέμα ο υπουργός Οικονομίας επιβεβαίωσε πως είναι στις προθέσεις του η σύσταση συντονιστικού εποπτικού φορέα, μεταξύ της ΤτΕ, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της νέας αρχής εποπτείας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Φαίνεται, όμως, να έχει την άποψη ότι απαιτείται ένα πιο «καλαρό» σκίμα, βάζοντας «φρένο» στην επιθυμία της ΤτΕ για διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της.

Αυστηρή προτροπή Γκαργγκάνα προς τις τράπεζες

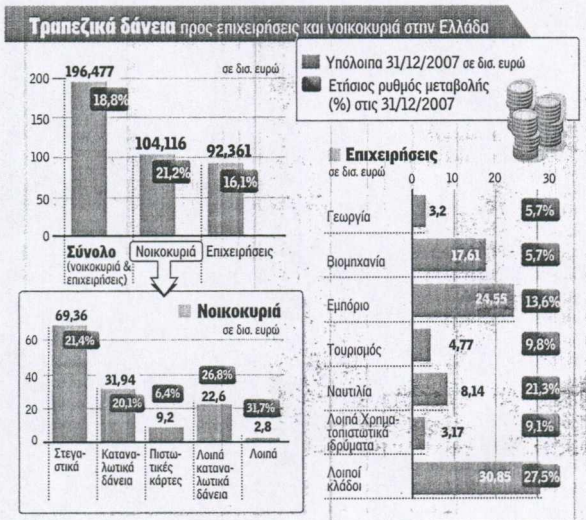
Να μειωθούν στο 3,5% τα καθυστερούμενα δάνεια

«Κάλεσε τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να διαχειριστούν με σύνεση τους κινδύνους από το άνοιγμά τους στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης

Αυστηρές συστάσεις σε τράπεζες και νοικοκυριά απίυθνε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Νικόλαος Γκαργγκάνας όσον αφορά στη συγκράτηση του δανεισμού πόσο μάλλον υπό τις παρούσες δύσκολες συνθήκες που έχει προκαλέσει η κρίση των subprime στο διεθνές χρηματοοικονομικό κλάδο, ενώ κάλεσε τις τράπεζες να διαχειριστούν με ουστό τρόπο τους κινδύνους που ελλοχεύει το άνοιγμα των δραστηριοτήτων τους στις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Για τα δάνεια σε καθυστέρηση ο διοικητής της ΤτΕ τόνισε ότι πρέπει να μειωθούν στο 3,5% στα τέλη του 2008 από 5,1% που διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2007 και βρίσκονται στα υψηλότερα επίπεδα στην Ευρώπη.

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ «Με βάση τα επίσημα στοιχεία που περιγράφονται στην έκθεση της Νομισματικής Πολιτικής η συνολική πιστωτική επέκταση διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο του 2007 στα 196,47 δις. ευρώ από 170,9 δις. ευρώ το 2006 με τον ρυθμό αύξησης να παρουσιάζει επιβράδυνση στο 18,8% στο τέλος του Δεκεμβρίου του 2007 έναντι 20,6% που έτρεξε τον Δεκέμβριο του 2006. Ο δανεισμός των νοικοκυριών ως ποσοστό του ΑΕΠ ανήλθε στο 45,3% τον Δεκέμβριο του 2007.

Ο λόγος των δανείων σε καθυστέρηση μειώθηκε στο 5,1% τον Σεπτέμβριο του 2007, από 5,4% τον Δεκέμβριο του 2006, αν και μειώθηκε το ποσοστό κάλυψης των καθυστερήσεων με προβλέ-

ψεις στο 57,2% τον Σεπτέμβριο του 2007 από 61,8% τον Δεκέμβριο του 2006. Οι δείκτες αυτοί παραμένουν σε υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με την Ε.Ε. Το περιθώριο εποπτείας μειώθηκε το 2007 περαιτέρω και διαμορφώθηκε σε 4,06% τον Δεκέμβριο, παραμένοντας ωστόσο υψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (Νοέμβριος 2007 3,04%).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ «Ο κ. Γκαργγκάνας υποστήριξε ότι έχει ζητηθεί από τις τράπεζες να ενισχύσουν τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και για τον λόγο αυτό υποβάλλονται σε διαρκή stress test, που βασίζονται σε ακραία σενάρια όπως για παράδειγμα να υπάρξει τριπλασιασμός των εσφαλμένων χορηγήσεων στις αγορές της ΝΑ Ευρώπης. Οι τράπεζες, επισήμανε, «κατά τη διε-

νέργεια ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους όχι μόνο τον κίνδυνο σε επίπεδο τράπεζας και ομίλου, αλλά και το συστημικό κίνδυνο που προκύπτει από τις αλληλεξαρτήσεις των διαφόρων τμημάτων των αγορών χρήματος και κεφαλαίων». Προς το παρόν, είπε, οι τράπεζες περνούν τα τεστ αφού σε ενοποιημένη βάση ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας βρίσκεται στο 11,4% (με όριο το 8%).

ΕΜΜΕΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ «Σχολιάζοντας την επίπτωση της παγκόσμιας κρίσης στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, ο διοικητής της ΤτΕ ανέφερε ότι μέχρι σήμερα ήταν πολύ περιορισμένη και κυρίως έμμεση. Τέλος, τα στεγαστικά δάνεια αυξήθηκαν στο τέταρτο τρίμηνο κατά 22,8% και τα καταναλωτικά κατά 22,6%.

Σύσταση για «φρένο» στις αυξήσεις μισθών. Με «πληθωριστικό» χρήμα δεν αυξάνονται τα εισοδήματα

Οι υψηλές ονομαστικές αυξήσεις δεν είναι λύση για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στα εισοδήματα από την αύξηση του πληθωρισμού υποστήριξε χθες ο κ. Γκαργγκάνας καλώντας για συγκεκριμένες μισθολογικές αυξήσεις, προκειμένου να αναχαιτιστούν οι πληθωριστικές πιέσεις. «Η άνοδος της τιμής του πετρελαίου αντιστοιχεί σε μεταφορά εισοδήματος προς τις πετρελαιοπαραγωγές χώρες και η επίπτωσή της στην αγοραστική δύναμη των εισοδημάτων δεν είναι δυνατό να αντισταθμιστεί με ονομαστικές μισθολογικές αυξήσεις εφόσον αυτές θα οδηγούσαν σε ακόμη μεγαλύτερο πληθωρισμό» επισήμανε.

«Με πληθωριστικό χρήμα δεν λύνονται αυτά τα προβλήματα, πρέπει να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να προωθηθούν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις» εκτίμησε λέγοντας πως πρέπει να συνεκτιμηθεί η εξέλιξη της παραγωγικότητας, η ανταγωνιστικότητα και η ανεργία στις συλλογικές διαπραγματεύσεις. Στην έκθεση επισημάνεται πως η ακαθάριστη μισθολογική δαπάνη ανά

δημόσιο υπάλληλο θα αυξηθεί κατά 8,8% φέτος αντί 4,3% πέρυσι.

Τάχθηκε επίσης υπέρ της ενίσχυσης του ανταγωνισμού στις αγορές που δεν λειτουργούν αποτελεσματικά, ώστε οι επιχειρήσεις να συμβάλλουν με την τμηολογική τους πολιτική στην εξέλιξη τιμών συμβατών με το κόστος παραγωγής και σε περιθώρια κέρδους που δεν θα υπονομεύουν τη σταθερότητα των τιμών και την ανταγωνιστικότητα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ «Ο διοικητής χαρακτήρισε μεν άδικο και αναποτελεσματικό το ασφαλιστικό σύστημα αποφεύγοντας να τοποθετηθεί επί της ουσίας στο προωθούμενο νομοσχέδιο. Τόνισε πως η ΤτΕ είναι σύμφωνη με τις βασικές κατευθύνσεις, την ενοποίηση των ταμείων, τον περιορισμό των πρόωρων συντάξεων και τη συνεπακόλουθη αύξηση των πραγματικών ορίων ηλικίας. Επισημάνοντας ότι θα απαιτηθούν διαδοχικές μεταρρυθμίσεις για να λυθεί το ασφαλιστικό. Ταυτόχρονα τάχθηκε υπέρ μιας γενναίας μεταρρύθμισης του συστήματος υγείας.